

wordende perioden van amenorroe. Zij vermagerde hierbij sterk. Tenslotte ontstond gedurende de laatste drie jaar een totale amenorroe. Voor 1958 had zij reguliere menses om de 4 weken vanaf de menarche. Aangezien een en ander een grote inbreuk maakte op haar vrouw-zijn en zij (in verband met haar huwelijk in september 1958) naar kinderen verlangde, consulteerde zij gedurende de laatste jaren verscheidene specialisten. Er werden slechts schijnmenses verkregen na toediening van oestrogenen al dan niet gevolgd door progestativa.

Bij onderzoek vonden wij thans een zeer vermagerde vrouw waarvan de secundaire geslachtskenmerken goed ontwikkeld waren. Er bestond een atrofie van de inwendige genitalia (baarmoeder ter grootte van een amandel; kleine ovaria). Het endocrinologisch onderzoek wees uit dat hier een functieverlies van de ovaria bestond van centrale (hypofysaire) oorsprong. Bij het cytologisch onderzoek van de vagina werd geen hormonale activiteit gevonden. De röntgenfoto van de sella turcica was normaal. De internist vond bij onderzoek geen stoornissen in de functie der andere klieren met interne secretie. Met name was de schildklierfunctie normaal; ook de ACTH-functie van de hypofyse (metapironproef) was normaal.

Een onderzoek door de neuroloog-psychiater leverde geen duidelijke causale aanknopingspunten op (een anorexia nervosa was onwaarschijnlijk).

Na dit uitgebreide vooronderzoek werd op 9 januari begonnen met toediening van Humegon en pregnyl in een constant doorlopende dosering van $2 \times$ per week 500 E.H. pregnyl en $2 \times$ per week 200 E.H. Humegon (Organon).

Patiënte kreeg hierop normale menses op 29 januari en 28 februari. Na 7 april werd tijdelijk gestopt in verband met een mogelijke zwangerschap. Toen zij niet zwanger bleek te zijn, werd op 24 april de therapie weer voortgezet op dezelfde manier en met dezelfde dosering. Zij had daarna op 19 mei nog een menstruatie doch daarna niet meer. Op 4 augustus bleek de pregnosticonreactie in de urine positief te zijn. Op 8 september vonden wij bij het inwendig onderzoek een weke uterus gravidus; de grootte kwam overeen met een zwangerschapsduur van drie maanden.

Literatuur: PLATE, W. P. (1964) *Ned. T. Geneesk.* **108**, 1789.

Hengelo, 24 september 1964 A. TH. L. VAN THIEL

URTICARIA EN QUINCKE-OEDEEM

Dat antihistaminica en corticoïden bij koude-allergie en dermatografie gewoonlijk weinig uitwerking hebben, zoals collega YOUNG (1964) in zijn klinische les (patiënten A en B) demonstreert, is ook onze ervaring. Door een toeval hebben wij echter gevonden, dat reserpine (3 tot 5 maal daags 0,25 mg; cave orthostatische tensiedaling!) al of niet gecombineerd met kleine hoeveelheden antihistaminica en (of) corticoïden zeer vaak een uitstekend symptomatisch effect heeft. Het kwam mij dienstig voor hieraan meer bekendheid te geven nu deze ziekten in dit *Tijdschrift* ter sprake zijn gebracht.

Literatuur: YOUNG, E. (1964) *Urticaria en quincke-oedeem.* *Ned. T. Geneesk.* **108**, 1841.

Leiden, 28 september 1964

R. VOORHORST

BERICHTEN

BUITENLAND

Canada

Toepassing van contactlenzen. — Twee oogartsen, verbonden aan de oogheelkundige universiteitskliniek te Vancouver, betreuren het dat zeer velen bij de aanschaf van contactlenzen zich niet door oogheelkundigen laten behandelen. „The evaluation, fitting and after care of the contact lens patients should be the responsibility of an ophthalmologist”. (*Can. med. Ass. J.*, 29 aug., bl. 439).

Rookgewoonten van artsen. — Ook in Canada zou men van de collegae willen weten hoe het met hun rookgewoonten staat en hoevelen, onder de druk van de statistische uitkomsten, het roken van sigaretten hebben afgeschaft. De hun toegezonden formulieren werden tot nog toe slechts voor ruim de helft beantwoord. De niet-rokers en zij die sedert kort niet meer roken, zijn vlotte correspondenten, maar onder hen die geen lust hebben, hun tijd aan het invullen van formulieren te verdoen, zijn vermoedelijk vele zware rokers. Zoals de redactie van de *Canadian medical Association Journal* (29 augustus, bl. 452) doet opmerken, heeft de bewerking van onvolledige gegevens geen zin.

Duitsland

Congres van oogartsen. — Het bestuur van het internationale congres van oftalmologen brengt reeds ter kennis van belangstellenden dat het XXe congres van 14 tot 19 augustus 1966 te München zal worden gehouden. Inlichtingen verstrekt het congres-bureau, Beethovenstrasse 8, München.

Engeland

De omvang van de thalidomide-ramp. — Het ministerie van gezondheid bracht voor Engeland en Wales gegevens bijeen betreffende het aantal in de jaren 1960-1962 geboren thalidomide-slachtoffers. Bij 186 tijdens het onderzoek nog in leven zijnde kinderen met misvormde ledematen kon thalidomide met zekerheid als oorzaak worden vastgesteld; bij 81 andere ziektegevallen mocht men slechts van waarschijnlijkheid spreken. Wanneer men misvormingen van andere organen (oor, oog, nier en darm) ten gevolge van thalidomide meetelt, komt men tot tweemaal zo hoge cijfers. Het zo juist onder de titel „Deformities caused by thalidomide” door H. M. Stationery uitgegeven rapport (prijs 6 sh. 6 d.) vermeldt ook bijzonderheden omtrent de toepassing van prothesen. (*Brit. med. J.*, 12 sept., bl. 701).

Een sinds negen jaar verlamde poliomyelitis-patiënte.

— Het aangrijpende en belangrijke „personal paper” dat de *Lancet* onder de titel „Practising Patient” in het nummer van 12 september (bl. 581) te lezen geeft, is opgesteld door een gehuwde vrouw, die negen jaar geleden op 29-jarige leeftijd na poliomyelitis verlamd bleef. Zij behoeft geen „full size iron tank” meer, maar kan met de nodige voorzorgen in een „Spirashell cuirass” in het leven blijven; haar beide armen zijn eveneens verlamd. Sinds zeven jaar wordt zij thuis verpleegd, in welke periode zij ondanks haar volkomen afhankelijkheid van arts, verpleegsters, huishoudster, huisgenoten en vriendschappelijke hulp, een status heeft bereikt, die het leven voor haar dragelijk doet zijn. Tot in bijzonderheden beschrijft zij de hulp die de techniek haar geeft: een hefboom, door een voet bewogen, brengt de telefoon aan haar oor, en op gelijke wijze bedient zij zich van boekleesmachine, radio, televisie, elektrische bellen en elektrische deken. Tot haar hulppapparaten behoort ook een elektrische noodvoorziening voor haar respirator. Zij be-